Taxon Zantedeschia albomaculata

Název taxonu	Zantedeschia albomaculata
Vědecký název taxonu	Zantedeschia albomaculata
Jména autorů, kteří taxon p...	(Hooker) Baillon (1880; 1859 jako...
Odrůda	´Intimate Ivory´
Český název	kornoutice běloskvrnná
Synonyma (zahradnicky pou..	Richardia hastata Hook.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	subsp. valida Letty

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Kapská květenná říše a Kapská oblast
Biogeografické regiony - po..	Natal, Transvaal, Botswana, Malawi

Zařazení

Fytocenologický původ	petrochtofyt, telmatofyt - mokré suti a stráně, sezónně zaplavovaná stanoviště, v horách do 2400 m n.m.
Pěstitelská skupina	Hlíznatá rostlina a Interiérová rostlina okrasná květem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatá bylina se zhlíznatělým podzemním stonkem a velikými, dlouze řapíkatými listy
Kořen	adventivní, provazcovité, masité, bílé
Výhony	stonky zhlíznatělé, podzemní - z pupenů jen růžice vzpřímených listů
Listy	dlouze řapíkaté,staženě střelovité nebo (subsp. valida) střelovitě vejčité, svěže zelené s bělavými skvrnami
Květenství	úžlabní palice s různopohlavnými kvítky, vespod pistillátními, výše samčími, toulce krémově bílé, v jícnu temně purpurové
Květy	různopohlavné, bezobalné, samičíkrémové nebo zelené, samčí žluté, stěsnané v synandriích
Plody	ve zralosti zelené bobule, rozkládají se ponořeny do substrátu
Semena	vejčitá, bradavičnatá, slizotvorná, bohatá endospermem
Možnost záměny taxonu (+..	snadno zaměnitelná s příbuznými taxony s purpurovými jícny toulců: s transvaalskou Z. pentlandii Wittm. (toulce chromově žluté, listy trojúhle střelovité beze skvrn) nebo s bělokvětými

	klony Z. elliottiana Engl. (známa jen z kultivace, květní toulce zpravidla svítivě žluté, listy rovněž široce střelovitě vejčité a skvrnité); stav nadto komplikován množstvím podobných hybridů taxonů sekce Aestivalia
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Říjen
Konec doby kvetení	Leden
Doba kvetení - poznámka	v létě kvetoucí druh (opt. 20°C-24°C), v zimě nutné klidové období

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	na světlo náročná, tolerance do 60 klux, za nedostaku světla řídká pletiva, malé květy i listy
Faktor tepla	po výsadbě 22°C-24°C, po vyrašení 18°C-124°C, v noci min.16°C, po rozvití listů i 12°C; substrát min.16°C, ale do 20°C; v zimě nezbytné období klidu 10°C-12°C
Faktor vody	hygrofyt
Faktor půdy	těžší, vododržné s pH 6.0-6.5 (vyšší podporuje rozvoj patogenů) a EC do 2.0 mS.cm (ne nad 2.5 mS.cm); vyšší podíl organické složky (až 60% rašeliny); pro hrnkové kultury nevhodná borka (váže retardanty)

Užitné vlastnosti

Choroby a škůdci	bakterie (Erwinia, Xanthomonas), rzi (Uromyces) a početné askomycety (Colletotrichum,Ceratocystis, Rhizoctonia, Sclerotia, Acremonium, Cephalosporium, Cercospora, Myrothecium, Pythium); ze škůdců mšice (Rhopalosiphum, Myzus), štítenky (Pinnaspis), háďátka (Rhadopholus)
Doporučený spon pro výsad..	kultury k řezu květenství 22 (12/+), 18 (15/+) nebo 14 (18/+) hlíz na m2

Množení

Množení	Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	dělení hlíz: výsadba 100 hlízek na m2, dorostlé do 6/+ 70 hlíz na m2 a v dalším roce 9/+ v hustotě 40 hlíz na m2 - v dalším roce květuschopné
Mezihrnky	8 cm pro dopěstování oddělků

Konečné hrnky	hrnky 11 cm (1 hlíza 12/+); 14 cm (1 hlíza 14/+ nebo dvě 12/+); 17 cm (3 hlízy 12/+, dvě 14-16/+ nebo jedna 18/+); 20 cm (3 hlízy 16/+)
Retardace	jen triazolové retardanty (doba účinku!) - paclobutrazol (Bonzi 0.4-0.8% nebo Cultar), uniconazol (Sumagic) - zálivkou (100 ml pro 12 cm hrnek) 14-20 dní po výsadbě
Květní tvorba	květenství zakládána za každým listem; ošetření gibberelliny aktivuje založená poupata (máčení hlíz 0.02% před výsdbou - až čtyřnásobné množství květů; min.teploty pro vývin květů 16°C, opt. 24°C-26°C (ale v praxi v zájmu kontroly patogenů do 20°C-22°C!)
Doba kultivace	do začátku kvetení (u kultur k řezu i hrnkových) 80-100 dní z výsadeb jarních (ii-iv), 60-80 dní z výsadeb letních (iv-vi) nebo 100-140 (180) dní z výsadeb podzimních (x-xi)
Odrůdy	množství hybridních odrůd nejasného původu: krémové a bledě žluté ´Solfatare´, ´Intimate Ivory´, ´Cameo´, ´Eleganza´, Wedgewood´ nebo ´Crystal Blush´; sytě žluté ´Golden Star´, ´Chopin´, ´Rembrandt´ atd.; meruňkové a broskvové ´Mango´, ´Sunrise´, ´Mozart´, ´Hawaii´ a další.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- Park - Palmový skleník / Zámecký park v Lednici
- S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník

Ostatní

VBN statistiky

Zantedeschia s obratem 32.2 mil.eur (2010; 90 mil.květů) na 7.příčce mezi řezanými květinami; z toho Z. aethiopica 7mil.eur (12 mil.květů) - nejprodávanější odrůdy ´Colombe de la Paix´ (2.6 mil.prod.květenství) a ´Highwood´ (2.2 mil.květů)

Odkazy

- Letty C. (1973): The genus Zantedeschia. Bothalia 11 (1 & 2): 5-26 -- Singh Y.& al. (1995): Know your Arums. Veld & Flora 81 (2): 54-55 --Corr B.E., Widmer R.E. (1988): Rhizome storage increases growth of Zantedeschia elliottiana and Zantedeschia rehmanni
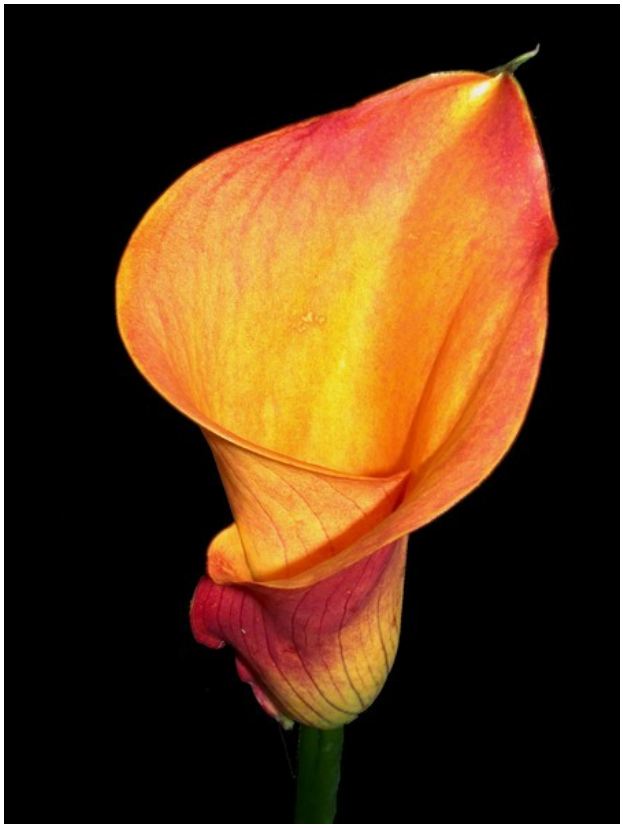
Grafické přílohy